

Links: 'Ice Tower
of the Bossons
Glacier' (2020).
Rechts:
'Steingletscher
#007' (2020).

VOORBIJ DE EEUWIGHEID

De 'eeuwige' sneeuw in de Zwitserse Alpen
verdwijnt in een alarmerend hoog tempo.
Fotograaf en kunstenaar **Douglas Mandry**
legt dat op eigenzinnige wijze vast.

Door Jeroen Bos

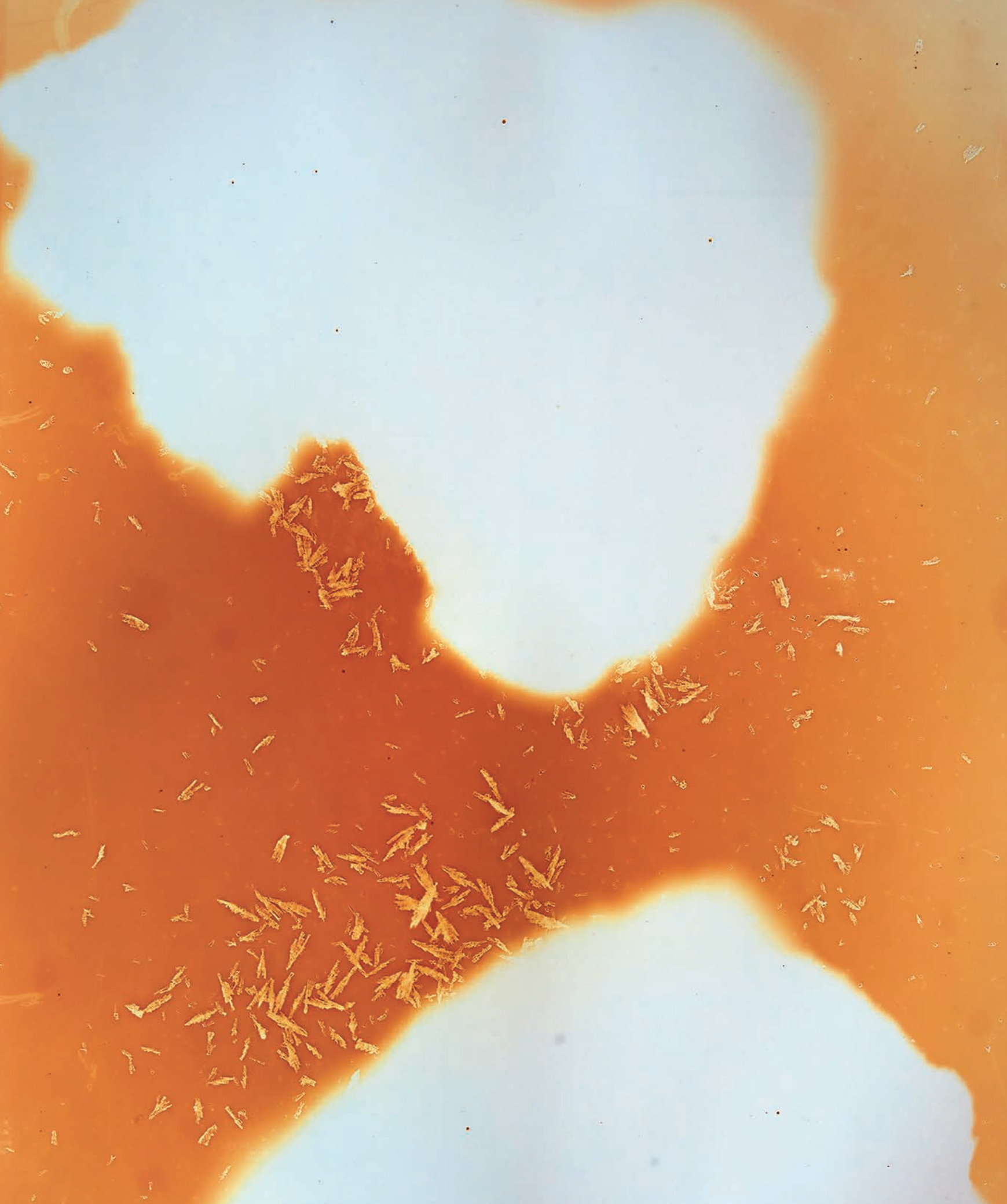

Links: 'Roc
Surface II' (2018).
Rechts: 'Ascending
Fiescher Glacier'
(2020).

Eeuwig is voor altijd, toch? Niet als het om eeuwige sneeuw gaat, want die smelt in een alarmerend hoog tempo. Dicht bij huis, in de Alpen, waar sneeuw de bergen ook in de zomer die typerende witte toppen bezorgt, betekent dit dat steeds minder overblijft van de gletsjers. Sneeuw wordt immers een gletsjer als die sneeuw lang genoeg blijft liggen.

Vooraf in Zwitserland gaat het hard, melden geografen van de Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg vorig jaar. Zij hebben tussen 2000 en 2014 onderzoek gedaan naar de smeltsituatie van gletsjers in de Alpen. In die periode nam de totale hoeveelheid gletsjerijs met 17 procent af. Vooral in Zwitserland gaat het hard, met een jaarlijkse afname van 1,2 procent. Dat komt neer op 0,7 gigaton, oftewel 700.000.000.000 kilo smeltijs per jaar.

Verskillende kunstenaars hebben al geprobeerd het verdwijnen van pool- en gletsjerijs te verbeelden. Het bekendst zijn de werken van de Deens-IJslandse kunstenaar Olafur Eliasson. Hij fotografeerde gletsjers in verschillende jaren, om het verdwijnen in beeld te brengen. Nog krachtiger is zijn werk *Ice Watch*, uit 2014. Daarvoor plaatste hij tientallen enorme brokken ijs buiten het Londense museum Tate Modern. Omstanders konden met eigen ogen het smelten gadeslaan.

Ook de Zwitserse kunstenaar en fotograaf Douglas Mandry probeert het verdwijnen van de gletsjers tastbaar te maken. Hij gebruikt daarvoor onalledaagse technieken. Voor een van zijn series gebruikt hij foto's uit de glorie-dagen van het alpinisme, in de eerste helft van de vorige eeuw. Op de oude foto's staan dik ingepakte toeristen die het eeuwige bergijs beklimmen.

Mandry heeft zulke foto's afgedrukt op het textiel dat in de Alpen wordt gebruikt om in de zomer de

Links:
'Steingletscher
#009' (2020).

Boven: 'Lake
Maerjelen next to
Aletsch Glacier'
(2021).

gletsjers voor smelten te behoeven. Dit geotextiel weerkaatst het zonlicht en houdt het ijs koud. Mandry heeft doeken gebruikt die na een seizoen op het ijs weer naar het dal zijn gebracht.

Uit de zeefdrukken spreekt een interessante tegenstelling tussen de beelden van de goede oude tijd en de lapmiddelen die nu nodig zijn om het onvermijdbare verdwijnen van de geliefde gletsjers nog even uit te stellen.

Voor andere beelden is Mandry de bergen in getrokken om brokken ijs te verzamelen van onder de beschermdeken. De blokken ijs stak hij in een grote, zelfgemaakte camera, met daarin lichtgevoelig papier. Door speciale sluiters in de houten box te openen, kan Mandry licht door het ijs direct op het papier laten vallen. Het resultaat is een soort foto, een fotogram om precies te zijn, die soms pas na een

paar dagen voltooid is en waarin het verdwijnen van het ijs als het ware vastgelegd is.

Het levert betoverende vormen en kleuren op. Niet voor niets won Mandry vorig jaar de Foam Talent Award, die jaarlijks wordt uitgereikt door het Amsterdamse fotografiemuseum. □

&

EXPOSITIE

De tentoonstelling **Monuments** van Douglas Mandry is tot 6 juni te zien in Capital C Amsterdam en daarna vanaf 17 juni bij galerie Bildhalle, eveneens in Amsterdam.